

UDK: 35.078.2:341.176(4): 341.49: 343.152+334.144:341.68+347.736

Dr Zoran D. Radović¹

PROPISI EVROPSKE UNIJE

REGULATIVA EVROPSKOG SAVETA (EU) BR. 44/2001, KOJOM SE UTVRĐUJE SUDSKA NADLEŽNOST, PRIZNANJE I IZVRŠENJE SUDSKIH PRESUDA U GRAĐANSKIM I KOMERCIJALNIM PREDMETIMA

Regulativom Evropskog saveta (EU) br. 44/2001 doneta su pravila koja se odnose na sudsku nadležnost u građanskim i komercijalnim predmetima. Presude koje se donose u jednoj državi članici EU biće u drugoj državi članici prihvaćene bez posebnog sudskog postupka osim ako prethodno nisu bile osporene. Doneta presuda biće sprovedena samo na osnovu njenog formalnog proveravanja.

Regulativa neće imati primenu u sledećim slučajevima:

- Sporovi lične prirode (nasledstvo i sl.)
- Stečajeви
- Socijalno osiguranje
- Arbitraže

Osnovni princip sudske nadležnosti jeste da se izvršna presuda sprovodi u državi u kojoj lice protiv kojeg je presuda doneta ima domicil.

U vezi sa osiguranjem, tužba protiv osiguravača se može podneti u državi članici EU u kojoj tuženik ima domicil, ili u državi u kojoj tužilac ima domicil ako je

¹ Autor prikaza je doktor pravnih nauka, naučni saradnik Instituta za uporedno pravo u Beogradu, u penziji

I-mejl: zoran-radovic@hotmail.com

Rad je primljen: 30. 11. 2016.

Rad je prihvaćen: 05. 12. 2016.

tužbu podneo imalac polise osiguranja ili korisnik osiguranja. U slučaju osiguranja od odgovornosti, ili ako se radi o nepokretnoj imovini, tužba protiv osiguravača može se podneti u državi u kojoj se štetni događaj odigrao.

Regulatoriva se takođe odnosi na ugovore koje zaključuju potrošači. Potrošači su definisani kao lica koja zaključuju ugovor s profesionalnim licem, pri čemu se ugovor ne odnosi na delatnost potrošača. Potrošač ostvaruje naknadu pretrpljene štete tužbom protiv štetnika u kojoj potrošač ima domicil ili u kojoj štetnik ima domicil.

Regulativom se utvrđuje isključiva sudska nadležnost u više slučajeva, npr. za zakonska založna prava na nepokretnosti u državi u kojoj se nepokretnost nalazi.

Priznanje i izvršenje sudske presude donete u jednoj državi članici, koje se traži u drugoj državi članici EU, sprovodi se bez ikakve posebne procedure. Nije moguće izvršiti presudu koja nije izvršna.

Ukoliko su strane u sporu u svom ugovoru predvidele klauzulu o sudskoj nadležnosti, ugovoreni sud biće nadležan da spor rešava. Sudska presuda neće se moći izvršiti u sledećim slučajevima:

- Ako presuda nije u skladu s javnom politikom EU u državi u kojoj se izvršenje presude traži
- Ako tužilac nije uručio tuženiku ispravu kojom je započeo sudski postupak na način koji omogućava tuženom da pravovremeno organizuje svoju odbranu
- Ako je presuda u tom pravnom predmetu prethodno bila doneta.

Donošenjem Regulatorive prestaje da se primenjuje Briselska konvencija od 1968. koju su bile prihvatile države članice EU.

Izmene i dopune Regulatorive izvršene su do novembra 2016.

Izvor

<http://www.eur.lex.eurpa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=URISERV%a133054>